

Wijzigingsbesluit BIG-nummer ondergraaft broodnodige herstel van vertrouwen in de gezondheidszorg.

Het ministerie van VWS heeft ter bevordering van transparantie en duidelijkheid en ter voorkoming van incidenten waarbij niet bevoegden zorg verlenen een maatregel genomen die geheel past binnen de heersende cultuur van controledrift in de publieke sector: opleggen van een extra administratieve controlestep. Aangezien deze maatregel zonder deugdelijk overleg met de sector werd opgelegd was de reactie te verwachten: het hele veld viel over de minister heen. Onevenredige administratieve belasting en wat dies meer zij. Na enig onderhandelen is de voorgestelde regelgeving wat bijgesteld: het BIG-nummer hoeft nu niet meer op briefpapier en facturen van de beroepsbeoefenaar vermeld te worden, bravo!

Navrant in deze discussie is dat deze zich voornamelijk beperkt tot een aantal praktische uitvoeringskwesties. Het transparant overal kenbaar maken van inschrijving in het BIG-register past naadloos in het vigerende idee dat je als consument voortdurend alles en iedereen via het internet moet kunnen checken op zijn/haar merites. Daar is op zich niks mis mee, maar er zit een belangrijke keerzijde aan, die nogal onderbelicht blijft. Deze bureaucratische maatregel ondergraaft het zo broodnodige herstelproces van vertrouwen in zorgprofessionals. De beweging "*het roer moet om*" heeft niet alleen duidelijk gemaakt dat de registratiedrift voor zorgverleners buitenproportionele en onhoudbare vormen heeft aangenomen, maar ook dat dit alles te maken heeft met een structureel wantrouwen in professionals. En dat terwijl in de grond uiteindelijk iedere behandelrelatie tussen een zorgverlener en een patiënt berust op vertrouwen. Een zorgverlener schrijft een hulpvrager iets voor of doet deze iets aan wat hij/zij in 99% van de gevallen eigenlijk niet wil, maar daar toch mee instemt vertrouwend op de deskundigheid van de zorgprofessional en dat deze dit doet voor zijn/haar bestwil. Aannee dat deze zorgverlener bevoegd en bekwaam is gaat uiteraard aan dat schenken van vertrouwen vooraf, en wordt geacht geborgd te zijn door de overheid en de eventuele instelling waar de zorgverlener werkzaam is. Prima -zoals de KNMG stelt- dat patiënten vooraf bij het maken van een keuze voor een bepaalde zorgverlener ergens online diens inschrijving in het BIG-register kunnen checken. Maar dat dit dan in de wachtkamer ook nog eens toetsbaar gemaakt moet worden werkt niet mee aan het noodzakelijke aangaan van een behandelrelatie op basis van vertrouwen en is impliciet ook een motie van wantrouwen jegens het ziekenhuis, de huisartsenpost, of de tandartspraktijk, die misschien wel niet goed getoetst heeft of die medewerker eigenlijk wel bevoegd is.

Het is teleurstellend dat de door VWS gestarte internetconsultatie over deze maatregel alleen vragen bevat over de praktische uitvoering van het kenbaar maken van het BIG-nummer. Het zou het ministerie sieren als zij ook vragen opneemt over of de maatregel in verhouding staat tot de nadelen en hoe het veld denkt dat de zelden vóórkomende misstand dat er zorg verleend wordt door een onbevoegde voorkómen kan worden zónder dat de hele gezondheidszorg geconfronteerd wordt met een maatregel die de cultuur van structureel wantrouwen alleen maar verder aanwakkert. Wellicht simpelweg de zoekfunctie in het BIG register verbeteren?